

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Inge Vezmar Barlek predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić Zaninović, Marine Kosović Marković i Sanje Štefan članica vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u povodu zahtjeva odvjetnika I. B., D., radi ocjene zakonitosti općeg akta, na sjednici vijeća održanoj 23. ožujka 2021.

p r e s u d i o j e

Ukida se točka 84. Kodeksa odvjetničke etike (Narodne novine, broj: 64/07., 72/08. i 64/18.).

Obrazloženje

Odvjetnik I. B. je na temelju odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS) podnio obavijest u kojoj predlaže da Sud po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene zakonitosti pravila iz točke 20., 23., 74., 80., 84. alineje 3., 85., 92. i 138. Kodeksa odvjetničke etike (Narodne novine, broj: 64/07., 72/08. i 64/18., dalje: Kodeks). Smatra da se osporenim pravilima protivno odredbama članka 3., članka 16. stavka 1., članka 38. stavka 1. do 3., članka 46., članka 49. stavka 1. i članka 50. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske te članka 7. stavka 2. i članka 71. stavka 5. Zakona o odvjetništvu (Narodne novine, broj 9/94., 117/08., 50/09., 75/09. i 18/11.) omogućuje pokretanje i vođenje disciplinskih postupaka zbog delikta mišljenja. Naročito smatra spornim što pravilo iz točke 23. Kodeksa omogućuje disciplinskim tijelima Hrvatske odvjetničke komore (dalje: HOK) da samovoljno i arbitrarno tumače ima li ili nema neka povreda Kodeksa u pojedinom slučaju značenje i disciplinske povrede dužnosti i ugleda odvjetništva, što je u izravnoj suprotnosti s odredbom članka 71. stavka 5. Zakona o odvjetništvu kojom je propisano da se Statutom komore utvrđuje što se smatra težom povredom dužnosti, ugleda i Kodeksa. Sporno pravilo omogućuje da se svaka ekstenzivno protumačena navodna povreda odredbi točaka 20., 74., 80., 84. alineja 3, 85., 92. i 138. Kodeksa, izvršena izgovorenom ili pisanom riječi, od strane disciplinskih tijela HOK–a samovoljno i arbitrarno ili zlonamjerno i pristrano protumači kao navodna teža povreda dužnosti i ugleda i Kodeksa. U skladu s načelom zakonitosti iz članka 31. stavka 1. Ustava i članka 2. Kaznenog zakona, utvrđivanje što se smatra disciplinskom povredom dužnosti i ugleda odvjetništva, a posebno što se smatra težom disciplinskom povredom dužnosti i ugleda odvjetništva mora biti unaprijed propisano i poznato odvjetnicima i odvjetničkim vježbenicima, a ne prepušteno na naknadno samovoljno i

arbitrarno tumačenje disciplinskim tijelima HOK–a. Pravilo iz točke 138. Kodeksa predstavlja neopravdanu zabranu koja je u suprotnosti s ustavnim pravima slobode mišljenja, izražavanja misli, slobode govora i javnog nastupa, slanja predstavki i pritužbi te s Ustavom zajamčenim profesionalnim i poduzetničkim slobodama koje su nužne u slobodnom i demokratskom društvu. Pravila iz točaka 20., 74., 80., 84. alineja 3, 85. i 92. Kodeksa su sporna jer se za ta pravila ne navodi da je riječ o preporukama lijepog i profesionalnog ponašanja odvjetnika, što bi ta pravila trebala biti, pa nedostatak te odrednice omogućuje tijelima HOK–a da svaku možebitnu povredu tih pravila mogu posve samovoljno i arbitrarno protumačiti kao lakšu ili težu disciplinsku povredu dužnosti i ugleda odvjetništva, što u praksi nerijetko i čine, pokrećući i vodeći šikanirajuće disciplinske postupke protiv članova koji su im se zamjerali svojim kritikama, predstavkama, pritužbama i/ili prijedlozima. Navedena pravila se u stvarnosti nerijetko zlorabe radi neopravdanog ograničavanja društvenih, javnih i privatnih nastupa i istupa pojedinih selektivno odabranih odvjetnika, nepoćudnih pojedinim tijelima i/ili dužnosnicima HOK–a te se istima, odvjetnicima nameću pretjerane nerealne obveze u vezi s napisima o njima u medijima; pretjerane i neopravdane obveze na obzirno i objektivno nastupanje prema protivnoj stranci; pretjerane i neopravdane obaveze na čuvanje autoriteta sudova, drugih tijela javne vlasti i tijela HOK–a iskazivanjem dužnog poštovanja i u slučaju kad ta tijela očito nezakonito postupaju i/ili donose nezakonite odluke te se istima neopravdano zabranjuje odvjetnicima davanje bilo kakvih pravnih mišljenja i/ili savjeta putem medija pod bilo kojim okolnostima. Napominje da prema odredbama o pravu na slobodu mišljenja i izražavanja sadržanim u Ustavu, Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, ostvarivanje slobode mišljenja i izražavanja misli može biti podvrgnuto samo ograničenjima i kaznama propisanim zakonom, a ne nekim podzakonskim ili općim aktima kao što su to Statut HOK–a i Kodeks te su oni koji se ogriješe o odredbe Ustava o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, osobno odgovorni i ne mogu se opravdati višim nalogom. Oni koji se smatraju uvrijeđeni nečijim javno iznesenim mišljenjem ili smatraju da im je tim mišljenjem povrijeđen ugled, imaju pravo na sudsku zaštitu propisanu zakonom pred nezavisnim i nepristranim sudom, ali ne i da sami sude i osuđuju nekog u svojoj vlastitoj stvari i po svojim propisima, jer takvo ponašanje osim što je neustavno i nezakonito, predstavlja zakonski kažnjivu zlouporabu položaja i ovlasti. Predlaže Sudu da ukine osporene odredbe Kodeksa.

Donositelj akta prije svega ističe da je odredbom članka 3. stavka 2. ZUS-a predmet upravnog spora i ocjena zakonitosti općeg akta, ali ne i ocjena njegove ustavnosti, s čim u vezi se poziva na presudu ovog Suda, poslovni broj: Usoz-133/15-5 od 23. veljače 2016. Smatra neosnovanim navod predlagatelja kako odredba pravila 23. Kodeksa protivno Zakonu o odvjetništvu omogućuje disciplinskim tijelima HOK–a da samovoljno i arbitrarno tumače ima li neka povreda Kodeksa značenje disciplinske povrede. Navodi odredbu članka 71. stavka 3. Zakona o odvjetništvu kojom je propisano da je teža povreda dužnosti i ugleda odvjetništva svako narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje ima teže značenje s obzirom na važnost ugroženog dobra, prirodu povrijeđene dužnosti, visinu materijalne štete ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena ili propuštena. Prema odredbi članka 71. stavka 4. Zakona o odvjetništvu lakša povreda je narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje je lakšeg značenja. Iz navedenih zakonskih odredbi sasvim je razvidno da i sam Zakon o odvjetništvu propisuje da povreda Kodeksa predstavlja težu ili lakšu povredu dužnosti i ugleda odvjetništva, ovisno o značenju povrede. Nadalje, Glava VIII. Zakona o odvjetništvu (članci 71. do 79.) sadrži odredbe o disciplinskoj odgovornosti odvjetnika i odvjetničkih vježbenika pa su tako navedenim člancima regulirana disciplinska djela, disciplinske mjere, pokretanje

disciplinskog postupka, pravo žalbe u disciplinskom postupku, odgovarajuća primjena zakona, izvršnost disciplinskih kazni, pravo priziva Vrhovnom sudu Republike Hrvatske te zastara. Iz svega navedenog, suprotno navodima predlagatelja, ovlaštenje disciplinskih tijela HOK-a za pokretanje i provođenje disciplinskih postupaka te donošenje ocjene predstavlja li neko ponašanje ili propust odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika težu (ili lakšu) povredu dužnosti i ugleda odvjetništva, ne proizlazi iz Kodeksa pa ni pravila broj 23., već iz odredaba Zakona o odvjetništvu i Statuta HOK-a. Zaključuje da pravilo 23. Kodeksa ne samo da nije u suprotnosti s odredbama Zakona o odvjetništvu već upravo potvrđuje ono što je jasno i nedvosmisleno propisano odredbama Zakona o odvjetništvu i Statuta HOK-a. Napominje kako se u disciplinskim postupcima koji se vode pred disciplinskim tijelima HOK-a utvrđuje predstavlja li postupanje ili propust odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika suprotno pravilima Kodeksa težu povredu dužnosti i ugleda odvjetništva inkriminiranu odredbama Zakona o odvjetništvu i Statuta HOK-a. Dakle, u disciplinskom postupku odvjetnik ili odvjetnički vježbenik u slučaju osuđujuće presude, proglašava se krivim za počinjenje teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva propisane Zakonom o odvjetništvu i Statutom HOK-a, a koja teža povreda može nastati i postupanjem odvjetnika i odvjetničkog vježbenika protivno pravilima Kodeksa. Slijedom navedenog, suprotno navodima predlagatelja, disciplinska tijela HOK-a ovlaštena su i dužna u Zakonom o odvjetništvu i Statutom HOK-a propisanom postupku, utvrđivati predstavlja li neko ponašanje ili propust odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika povredu dužnosti i ugleda odvjetništva. Pitanje o ocjeni disciplinskih tijela i je li postupak proveden u skladu sa zakonom, ne može biti predmet apstraktne, već isključivo individualne kontrole pojedinačnog akta. Sudska zaštita protiv pravomoćnih odluka o disciplinskoj odgovornosti osigurana je pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, odnosno pred upravnim sudovima. U odnosu na osnovu donošenja Kodeksa poziva se na odredbe članka 42. Zakona o odvjetništvu te ističe da je Kodeks objavljen u Narodnim novinama i donesen sukladno Zakonu o odvjetništvu i Statutu HOK-a. U odnosu na način donošenja kodeksa pojedine profesije navodi presudu ovog suda poslovni broj: Usoz-98/14-6 od 30. lipnja 2015. kada je ocijenjena zakonitost odredbi Kodeksa strukovne etike hrvatskih arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a koje stajalište je primjenjivo i u konkretnom slučaju. Navodi stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje: Ustavni sud) koji je u rješenju broj: U-I-2735/2008 i dr. od 16. listopada 2018. utvrdio da su disciplinska i kaznena odgovornost međusobno odvojene odgovornosti koje se utvrđuju u dva nezavisna postupka, imaju različitu svrhu i cilj, jer su različite i vrijednosti odnosno dobra koja se štite u tim postupcima. Samim time su i posljedice disciplinskog postupka bitno drugačije pa zbog toga disciplinski postupak po svojoj pravnoj naravi ne predstavlja „optužbu za kaznena djela“. U disciplinskim postupcima koji se vode protiv osoba koje obavljaju neku „javnu“ službu ili dužnost je riječ o reakciji i (građanskoj) osudi ponašanja koja se smatraju neetičkim i koja dovode u pitanje dignitet i ugled određene profesije time što se ne poštuju profesionalna, moralna i etička pravila kojih su se dužni pridržavati svi koji obavljaju tu profesiju (često sadržana u pravilima /kodeksima/ te profesije). Stoga su i zakonske odredbe o disciplinskoj odgovornosti odvjetnika sastavljene tako da osiguravaju da odvjetnici u obavljanju odvjetničke službe postupaju u skladu s mjerodavnim profesionalnim i etičkim pravilima, a svrha im je zaštititi ugled i dostojanstvo u obavljanju odvjetničke službe te omogućiti sankcioniranje odvjetnika koji ih svojim ponašanjem naruše. Načela etičkog ponašanja i odredbe o disciplinskoj odgovornosti imaju dvojaku ulogu - trebaju djelovati preventivno i represivno. Zaključuje da je riječ o aspektu ponašanja koja ulaze u građansku sferu pa je na disciplinske postupke koji se vode protiv odvjetnika primjenjiv članak 29. stavak 1. Ustava odnosno članak 6. Konvencije, ali u njegovom građanskom aspektu. Činjenica da neko djelo

koje povlači disciplinsku sankciju istovremeno predstavlja ili može predstavljati kazneno djelo nije dostatna da se osoba odgovorna prema disciplinskom pravu smatra „optuženom“ za kazneno djelo. To ne mijenja ni okolnost što je člankom 76. Zakona o odvjetništvu propisano da se na disciplinske postupke odgovarajuće primjenjuju odredbe kaznenog materijalnog i postupovnog zakonodavstva. Smatra kako je odredbama Zakona o odvjetništvu i Statuta HOK-a jasno propisano što se smatra povredama dužnosti i ugleda odvjetništva, dok su Kodeksom jasno i detaljno razrađena načela i pravila kojih su se odvjetnici i odvjetnički vježbenici dužni pridržavati, slijedom čega su i odredbe Zakona o odvjetništvu, Statuta HOK-a i Kodeksa u skladu s načelom zakonitosti na koje se poziva predlagatelj. U odnosu na predlagateljeve navode da bi osporena pravila bila u suprotnosti s ustavnim pravima i slobodama izražavanja misli, slobode govora i javnog nastupa, slanja predavki i pritužbi, uz već istaknutu činjenicu da predmet ovog postupka može biti samo ocjena zakonitosti općeg akta, tj. pojedinih njegovih odredbi, ali ne i ocjena njihove ustavnosti, ukazuje na shvaćanje Ustavnog suda izraženo u odluci broj: U-I-183/2017 i dr. od 18. prosinca 2018. kojom nije prihvaćen prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom pojedinih odredaba Zakona o liječništvu i Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Ustavni sud navodi da pitanja u vezi sa slobodom govora pojedinih liječnika i način na koji se Komora postavlja prema tom pitanju, nisu razlog za pokretanje postupka ocjene suglasnosti zakona s Ustavom, već može biti osnova za pokretanje pojedinačnih postupka radi povrede tih prava. Smatra da je navedeno primjenjivo i u konkretnom slučaju pa odvjetnik ili odvjetnički vježbenik, koji smatra da mu je pojedinačnom odlukom povrijeđeno neko njegovo pravo, pa i pravo na slobodu izražavanja, ima ovlaštenje to svoje pravo štiti u za to propisanom postupku, ali navedeno nije razlog za pokretanje postupka ocjene zakonitosti općeg akta sa zakonom. U odnosu na navode predlagatelja o navodnoj nesuglasnosti spornih pravila s odredbom članka 7. stavka 2. Zakona o odvjetništvu, navodi da predlagatelj ne obrazlaže razloge zbog kojih smatra da je tome tako niti navedenu zakonsku odredbu na bilo koji način dovodi u vezu s odredbama Kodeksa. Ističe da je odredbom članka 7. stavka 1. Zakona o odvjetništvu izričito propisano da su odvjetnici dužni pružati pravnu pomoć savjesno, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, zakonima, Statutu i drugim općim aktima Komore te Kodeksu odvjetničke etike. Sukladno odredbi članka 7. stavka 2. Zakona o odvjetništvu, odvjetnici imaju pravo i dužnost u granicama zakona i dobivenih ovlasti poduzimati sve što po njihovoj ocjeni može koristiti stranci koji pružaju pravnu pomoć. Iz svega jasno proizlazi da je odvjetnik poduzimajući radnje na temelju članka 7. stavka 2. Zakona o odvjetništvu dužan pridržavati se, između ostalog, i Kodeksa. Smatra navode predlagatelja neosnovanima te smatra da nisu ispunjeni uvjeti za pokretanje postupka za ocjenu zakonitosti pravila Kodeksa.

Ocjenjujući zakonitost osporenih pravila Kodeksa po službenoj dužnosti, Sud sukladno ovlasti propisanoj člankom 83. stavka 2. ZUS-a, nalazi nezakonitom točku 84. Kodeksa u cijelosti.

Kodeks je donesen na temelju Zakona o odvjetništvu koji u članku 42. stavku 2. određuje da Kodeks utvrđuje načela i pravila ponašanja kojih su se, radi očuvanja dostojanstva i ugleda odvjetništva, odvjetnici uvijek dužni pridržavati pri obavljanju svoje službe.

Sporna pravila Kodeksa glase:

I. Opća načela

20. Odvjetnik o kojemu se u sredstvima javnog priopćavanja piše ili govori na način koji je protivan odredbama Zakona o odvjetništvu, Statutu Hrvatske odvjetničke komore, Kodeksu odvjetničke etike ili pravilniku kojim je uređena materija reklamiranja, oglašavanja

i web-stranica odvjetnika, dužan se, odmah po saznanju o takvom izvještavanju, na prikladan način javno ograditi od takvog načina izvješćivanja.

23. Ako zakonom, Statutom ili Kodeksom nije drukčije određeno, nadležno disciplinsko tijelo odlučit će o tome ima li povreda pravila Kodeksa u pojedinom slučaju značenje i disciplinske povrede dužnosti i ugleda odvjetništva u smislu Statuta.

VI. ODNOS PREMA PROTIVNOJ STRANCI

74. Odvjetnik ne smije ostvarivati zahtjeve neprimjerenom, npr. neuobičajeno oštrom, uporabom inače zakonom dopuštenih sredstava.

VII. ODNOS PREMA KOMORI I ZBORU

80. Odvjetnik je dužan savjesno ispunjavati svoje obveze prema Komori i zboru te poštivati, čuvati i podizati njihov ugled i pridonositi što uspješnijem njihovu radu.

84. Osobito se smatra težom povredom odvjetničke dužnosti:

- neizvršavanje odluka tijela Komore i zborova;*
- dostava neistinitih izvještaja tim tijelima;*
- svako uvredljivo ponašanje u pisanim ili usmenim kontaktima s tim tijelima;*
- neizvršavanje ili neuredno izvršavanje materijalnih obveza prema Komori i zborovima.*

VIII. ODNOS PREMA SUDOVIMA, UPRAVNIM I DRUGIM DRŽAVNIM TIJELIMA

85. U obavljanju svoga poziva odvjetnik mora uvijek čuvati autoritet sudova pred kojima pruža pravnu pomoć, te im uvijek iskazivati dužno poštovanje.

92. Odvjetnik ne smije pred sudovima davati uvredljive izjave ili omalovažavajuća mišljenja o njihovim odlukama, ili lakoumno i nepromišljeno tražiti izuzeće sudaca, optuživati ih i sl.

XI. POSLOVANJE U ODVJETNIČKOM UREDU

138. Odvjetniku je zabranjeno voditi rubrike pitanja i odgovora u novinama uz navođenje svoga imena. Zabranjeno mu je davati pravne savjete neodređenom krugu osoba posredovanjem sredstava javnog priopćavanja.

Prema članku 71. Zakona o odvjetništvu (1) odvjetnici i odvjetnički vježbenici odgovaraju za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda odvjetništva pred disciplinskim tijelima Komore, određenim statutom. (2) Težom povredom smatrat će se osobito narušavanje ugleda odvjetništva kao samostalne i neovisne službe. (3) Teža povreda je i svako narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje ima teže značenje s obzirom na važnost ugroženog dobra, prirodu povrijeđene dužnosti, visinu materijalne štete ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena ili propuštena. (4) Lakša povreda je narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje je lakšeg značenja. (5) Statutom Komore utvrđuje se što se smatra težom povredom dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike.

Sukladno članku 95. stavku 1. Statuta HOK-a za povrede dužnosti i ugleda odvjetništva, odvjetnici i odvjetnički vježbenici disciplinski odgovaraju po odredbama zakona, ovog Statuta i Kodeksa odvjetničke etike. Nadalje je odredbama stavaka 2. i 3. istog članka Statuta određena nadležnost tijela za teže odnosno lakše disciplinske povrede, a člancima 96. do 98. Statuta određene su teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva.

U odnosu na navedene odredbe, Sud smatra potrebnim uputiti na rješenje Ustavnog suda broj: U-I-2735/2008 i dr. od 16. listopada 2018. koji nije prihvatio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom, između ostalih, članka 71. stavka 5. Zakona o odvjetništvu (Narodne novine, broj 9/94., 117/08., 50/09., 75/09. i 18/11.).

U obrazloženju rješenja Ustavni sud u točki 20.1. navodi: „Odvjetnici i odvjetnički vježbenici mogu odgovarati za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda odvjetništva (članak 71. stavak 1. ZoOdv-a). Težom povredom smatra se osobito narušavanje ugleda odvjetništva kao samostalne i neovisne službe. Teža povreda je i svako narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje ima teže značenje s obzirom na važnost ugroženog dobra, prirodu povrijeđene dužnosti, visinu materijalne štete ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena ili propuštena. Lakša povreda je narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje je lakšeg značenja. Statutom HOK-a utvrđuje se što se smatra težom povredom dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike (članak 71. stavci 2. - 5. ZoOdv-a; o načelima i pravilima ponašanja na koje odvjetnike obvezuje Kodeks odvjetničke etike v. točku 11. obrazloženja ovog rješenja).“

Proizlazi da Ustavni sud nije našao neustavnom regulaciju težih i lakših povreda dužnosti i ugleda odvjetništva (disciplinska djela), kako je propisano člankom 71. stavkom 5. Zakona o odvjetništvu i odredbama Statuta HOK-a, a tim je propisima predviđena i moguća kvalifikacija povreda Kodeksa kao disciplinskog djela.

Međutim, imajući na umu odredbu članka 71. stavka 5. Zakona o odvjetništvu, Sud točku 84. Kodeksa nalazi nezakonitom jer Zakonom nije dopušteno da se teže povrede određuju Kodeksom nego je izričito propisano da se to utvrđuje Statutom komore.

Prema ocjeni ovog Suda pravilo 23. Kodeksa nije u nesuglasju sa zakonom ili statutom. Naime, člankom 74. stavkom 1. Zakona o odvjetništvu propisano je da disciplinski postupak pokreće disciplinsko tijelo određeno Statutom (koji u Glavi X. Disciplinska odgovornost odvjetnika i odvjetničkih vježbenika precizno razrađuje disciplinski postupak), dok je člankom 71. stavkom 5. istoga Zakona određeno da se Statutom utvrđuje što se smatra težom povredom Kodeksa. Statutom su u članku 96. utvrđene teže povrede opisno što znači da je podvođenjem konkretnog ponašanja odvjetnika (pa i protivno Kodeksu) pod pojedini opis disciplinskog djela potrebno ocijeniti postoji li osnovana sumnja na počinjenje teže povrede i ovisno o tome u propisanom postupku utvrditi postoji li teža povreda dužnosti i ugleda odvjetništva.

Nadalje u točki 32. Ustavni sud navodi: „U odnosu na prigovore predlagatelja ... o nepostojanju objektivnih kriterija za izricanje pojedinih disciplinskih mjera, a osobito one najteže – zabrane odnosno trajnog gubitka prava na obavljanje odvjetništva - Ustavni sud, prije svega, podsjeća (v. točke 19. - 25. obrazloženja ovog rješenja) da su osporenim člankom 72. stavkom 1. ZoOdv-a propisane disciplinske mjere koje se u disciplinskom postupku mogu izreći odvjetniku zbog teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva. Što se smatra težom povredom pobliže je propisano člankom 96. Statuta. Time je zakonodavac omogućio da se u odabiru vrste i visine kazne predviđene za pojedine povrede dužnosti i ugleda odvjetništva odredi sankcija koja je razmjerna naravi i težini povrede u svakom pojedinom slučaju. Pitanje je li u pojedinom slučaju izrečena sankcija doista razmjerna ne može, međutim, biti predmet apstraktne, nego individualne ustavnosudske kontrole pojedinačnog akta. Ocjena je li pojedinačnim aktom izrečena sankcija razmjerna težini povrede, ovisi o činjenicama i specifičnim okolnostima pojedinog slučaja.“

U obavijesti građana u osnovi se prigovara mogućoj nezakonitoj primjeni osporenih pravila odnosno mogućoj nezakonitoj kvalifikaciji povreda pravila Kodeksa kao težih povreda dužnosti i ugleda odvjetništva, s čim u vezi ovaj Sud upućuje na citirano obrazloženje rješenja Ustavnog suda prema kojem konkretna odluka o povredi odredbi Kodeksa, Statuta odnosno Zakona nije predmet apstraktne kontrole nego kontrole pojedinačnog akta kojim se u konkretnom slučaju odlučuje o povredi. Dakle, ti prigovori nisu od utjecaja na ocjenu zakonitosti osporenih pravila u objektivnom smislu te je i ovaj Sud u svojoj praksi već izrazio

stajalište da način primjene općeg akta nije od utjecaja na njegovu objektivnu zakonitost (primjerice presuda poslovni broj: Usoz-341/13-7 od 26. studenoga 2014.).

U odnosu na prigovor da se za pravila iz točaka 20., 74., 80., 84. alineja 3, 85. i 92. Kodeksa posebice ne navodi da je riječ o preporukama lijepog i profesionalnog ponašanja odvjetnika, Sud ističe da se prema točki 1., Kodeksom utvrđuju načela i pravila ponašanja kojih su se, radi očuvanja dostojanstva i ugleda odvjetništva, odvjetnici uvijek dužni pridržavati pri obavljanju svoje službe.

Prigovore o ustavnosti osporenih pravila ovaj Sud nije nadležan razmotriti, budući da je na temelju odredbe članka 3. stavka 2. ZUS-a predmet objektivnog upravnog spora ocjena zakonitosti općeg akta.

Slijedom izloženog Sud je na temelju odredbe članka 86. stavka 3. ZUS-a presudio kao u izreci.

Sukladno odredbi članka 86. stavka 4. ZUS-a ukinuta odredba prestaje važiti, danom objave ove presude u »Narodnim novinama«.

U Zagrebu 23. ožujka 2021.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.